

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای خانم ^{سرانتهه زاده سرری} تحت عنوان: ^{بررسی و تحلیل نورمحمد علی غمبی از دستگاه} را از نظر شکل (فرم) و محتوی بررسی نموده و پذیرش آن را برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

ردیف	اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضا
۱	استاد راهنما	عالم کبیر	دکتر	
۲	استاد مشاور	فدویک صاحبان	دکتر	
۳	نماینده تحصیلات تکمیلی	سعید بزرگ بیلد	دکتر	
۴	استاد ناظر راضی	سعید بزرگ بیلد	دکتر	
۵	استاد ناظر راضی	محمد شریف	دکتر	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

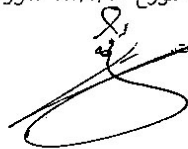
ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه می باشد، باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته _____ است که در سال _____ در دانشکده _____ دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر _____، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر _____ و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر _____ از آن

دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

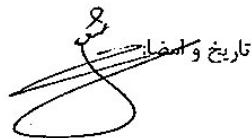
ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده رابه عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب سارا شفیع زاده گروسی
رشته زبان و ادبیات فارسی
مقطع کارشناسی ارشد
دانشجوی

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: سارا شفیع زاده

تاریخ و امضا:

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی گروه زبان و ادبیات فارسی

کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

بررسی و تحلیل شعر محمد علی بهمنی از دیدگاه سبک‌شناسی ساختاری

نگارنده: سارا شفیعی‌زاده گروسی

استاد راهنما: دکتر ناصر نیکویخت

استاد مشاور: خانم دکتر خدیجه حاجیان

اردیبهشت ۹۲

تقدیم

به مادر مهربانم که

یک حرف و دو حرف بر زبانم

الفاظ نهاد و گفتن و آموخت

و تقدیم به پدر عزیزم که حضورش امید همه لحظه‌های من است.

سپاس:

پس از ستایش و سپاس خداوند، که از نعمت حیات تا نعمت فهم و علم همگی از اوست و هر چه هست لطف بیکران اوست؛ بر خود می‌دانم هرچند ناقص از عزیزانی که در این پژوهش یاری بخش من بودند قدردانی نمایم. از جناب آقای دکتر ناصر نیکویخت استاد محترم راهنما به سبب راهنمایی‌های ارزندشان صمیمانه سپاسگذارم؛ و از جناب خانم دکتر خدیجه حاجیان، استاد مشاور، که دلسوزانه و مادرانه دست مرا گرفتند و مرا یاری کردند، کمال تشکر را دارم.

همچنین از جناب آقای دکتر غلامحسین غلام حسین زاده که در طول انجام پژوهش با حضور ارجمند خود و راهنمایی‌های ارزنده یاری گر این نوپا بودند، صمیمانه قدردانی می‌نمایم.

چکیده

تحلیل سبک شناسانه زبان به ویژگی‌هایی نظیر زبان، فرم و ساختار، بررسی فرایندهای همنشینی و جانشینی واژگان بر پایه یک نظریه زبان شناختی می‌پردازد و از آنجا که شعر ماهیتی زبان شناختی دارد همین امر سبب شد باب بررسی شعر بر نظریه پردازانی گشوده شود که زبان شناس بودند، مانند ساختارگرایان و فرمالیست‌ها. ورود بحث‌های زبان شناسی به ادبیات باعث شد سبک شناسی وارد مرحله جدیدی شود و آن بررسی دگرگونی‌های زبان‌شناختی شعر بود. سبک در این رویکرد جدید بیشتر به فرم و ظاهر اثر می‌پرداخت و این البته بدان معنی نبود که در شعر معنا بی‌اهمیت است ولی اهمیت اصلی در طرز بیان است.

هدف از این پژوهش بررسی سبک ساختاری و فرم ظاهری شعر در گزیده‌ای از اشعار محمدعلی بهمنی، به عنوان یکی از غزلسرایان معاصر است. یعنی توجه به آن ویژگی‌های ساختاری که زبان شعر وی را متفاوت کرده است. در این تحقیق جدول‌هایی از آواها و هجاها تهیه شده است و به بیان برجستگی‌هایی از زبان شعر بهمنی پرداختیم که سبب آشنایی زدایی شده است.

کلیدواژه: ساختارگرایی، سبک‌شناسی، نقد نو، فرمالیسم، غزل نو، شعر معاصر، محمدعلی بهمنی

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات پژوهش.....	۱
۱-۱ مقدمه	۱
۲-۱ مسأله تحقیق.....	۳
۳-۱ سوالات تحقیق.....	۴
۴-۱ فرضیه‌ها.....	۴
۵-۱ اهداف تحقیق.....	۵
۶-۱ روش انجام تحقیق.....	۵
۷-۱ سابقه پژوهش.....	۶
۸-۱ جامعه آماری.....	۷
۱-۸-۱ نحوه انتخاب جامع آماری.....	۷
فصل دوم: تعریف مفاهیم.....	۹
۱-۲ مقدمه.....	۱۰
۲-۲ درباره بهمنی.....	۱۰
۳-۲ سالنامه بهمنی.....	۱۴
۲-۴ معنی واژگانی سبک.....	۱۵
۵-۲ تعریف سبک در فرهنگ‌ها، لغت نامه‌ها، دایره‌المعارف‌ها.....	۱۶
۶-۲ تعاریف سبک در میان پژوهشگران معاصر.....	۱۸

۲۴	۷-۲ سبک و نظریه‌های ادبی.....
۲۵	۱-۷-۲ صورت‌گرایان (فرمالیسم).....
۲۹	۱-۱-۷-۲ یاکوبسن و نقش شعری.....
۳۴	۲-۷-۲ سبک و نقد نو.....
۳۷	۳-۷-۲ ساختارگرایی.....
۳۹	۱-۳-۷-۲ ساختارگرایی ادبی و سبک‌شناسی ساختاری.....
۴۲	۸-۲ تعریف شعر.....
۴۴	۱-۸-۲ شعر معاصر.....
۴۴	۲-۸-۲ شکل‌گیری شعر معاصر.....
۴۶	۳-۸-۲ ویژگی‌های شعر نو.....
۴۷	۴-۸-۲ غزل نو.....
۵۱	فصل سوم: تحلیل شعر بهمنی بر اساس سبک‌شناسی ساختاری.....
۵۲	۱-۳ مقدمه.....
۵۳	۲-۳ تحلیل غزل‌ها.....
۱۴۴	۳-۳ اشعار نیمایی.....
۱۷۷	فصل چهارم: جمع‌بندی، نتیجه‌گیری و پیشنهادها.....
۱۷۸	۱-۴ نتیجه‌گیری.....
۱۸۰	۲-۴ فرضیه‌ها.....
۱۸۱	۳-۴ پیشنهادها.....
۱۸۵	کتابنامه.....

مقاله‌ها..... ۱۸۸

پایان نامه..... ۱۸۹

منابع غیر فارسی..... ۱۸۹

فهرست جدول‌ها

۸.....	جدول آمار اشعار ۱-۱.....
۵۸.....	جدول آوایی (۲-۳).....
۶۱.....	جدول آوایی (۳-۳).....
۶۴.....	جدول آوایی (۴-۳).....
۶۷.....	جدول آوایی (۵-۳).....
۷۱.....	جدول آوایی (۶-۳).....
۷۵.....	جدول آوایی (۷-۳).....
۷۸.....	جدول آوایی (۸-۳).....
۸۱.....	جدول آوایی (۹-۳).....
۸۴.....	جدول آوایی (۱۰-۳).....
۸۸.....	جدول آوایی (۱۱-۳).....
۹۱.....	جدول آوایی (۱۲-۳).....
۹۴.....	جدول آوایی (۱۳-۳).....
۹۶.....	جدول آوایی (۱۴-۳).....
۹۹.....	جدول آوایی (۱۵-۳).....
۱۰۱.....	جدول آوایی (۱۶-۳).....
۱۰۴.....	جدول آوایی (۱۷-۳).....
۱۰۷.....	جدول آوایی (۱۸-۳).....
۱۱۰.....	جدول آوایی (۱۹-۳).....
۱۱۳.....	جدول آوایی (۲۰-۳).....
۱۱۵.....	جدول آوایی (۲۱-۳).....
۱۱۹.....	جدول آوایی (۲۲-۳).....
۱۲۲.....	جدول آوایی (۲۳-۳).....
۱۲۵.....	جدول آوایی (۲۴-۳).....

۱۲۸	جدول آوایی (۳-۲۵)
۱۳۲	جدول آوایی (۳-۲۶)
۱۳۶	جدول آوایی (۳-۲۷)
۱۳۹	جدول آوایی (۳-۲۸)
۱۴۲	جدول آوایی (۳-۲۹)

فهرست نمودارها

۱۸۲	نمودار هجای غزلها (۱-۴).....
۱۸۳	نمودار اشعار نیمایی (۲-۴).....
۱۸۴	نمودار آواها (۳-۴).....

فصل اول کلیات پژوهش

۱-۱ مقدمه

ادبیات بر ساخته زبان است. برای فهم زبان چه ما مفهومی از ادبیات در ذهن داشته باشیم و چه نداشته باشیم باید به الگوهای معنایی (آرایش نمادهای آوایی یا نوشتاری و واژی-دستوری) در تمام سطوح توجه کنیم. از آنجا که متن برساخته زبان است، بهترین شیوهی کندوکاو، تجزیه و تحلیل زبان شناختی خواهد بود؛ تجزیه و تحلیلی که به واسطه آن صداها، صورت‌ها و معناها هر متن با ارجاع به نظام آوایی، نظام واژی-دستوری و نظام معنایی زبان، که آن متن نمونه ای از آن است، تأویل می‌شود. این ویژگی‌ها طرح و الگویی یکپارچه و به هم پیوسته را می‌سازند.

موضوع علم ادبیات بیشتر بیان ادبیت یک اثر است. یعنی آنچه که از یک اثر، اثر ادبی می‌سازد. در هر زبانی برای بیان محتوا صورت‌های مختلفی وجود دارد، که از میان نقش‌های مختلف زبان مانند: انتقال افکار، ایجاد ارتباط، حدیث نفس، زیبایی آفرینی و... یکی را بر می‌گزینند. از این میان ادبیات برای بیان محتوای مورد نظر خود، میان نقش‌های زبان، نقش زیبایی آفرینی را برمی‌گزینند. این زیبایی آفرینی با انحراف از هنجارهای معمول زبان صورت می‌گیرد که ادبیت نیز حاصل همین انحراف از هنجارهاست. این انحراف‌ها و کیفیتی که شاعر یا نویسنده به زبان می‌بخشد، باعث ادبیت آن می‌شود. این انحراف از هنجارها سبب آشنایی زدایی در متن می‌شود و زبان ادبی (در اینجا منظور شعر است) را از زبان معیار متفاوت می‌کند. غرابت و شگفتی زبان شاعرانه، هر شعر را به موجودی بی‌همتا بدل می‌کند و در این راه شگردهای زبانی بسیاری برای آشنایی زدایی از زبان روزمره به کار شاعر می‌آیند که زمینه را برای تحلیل آثار فراهم می‌کنند.

تحلیل متون ادبی در حوزه شعر بر اساس دو نگرش کلی است:

الف) نقد سنتی: که به مباحثی نظیر فلسفه، تاریخ، اجتماع، سیاست و حتی زندگی نامه و مقایسه آثار با همدیگر می‌پردازد.

ب) تحلیل سبک شناسانه زبان: که عمدتاً به ویژگی‌هایی نظیر زبان، فرم و ساختار، بررسی فرایندهای همنشینی و جانشینی واژگان بر پایه یک یا چند نظریه زبان شناختی می‌پردازد.

شعر را معمولاً بر اساس تفاوتش با زبان معیار و استفاده متفاوت آن از زبان، تعریف کرده‌اند. این نوع تعریف از شعر ماهیتی زبان شناختی دارد و همین امر سبب شد باب بررسی شعر بر نظریه پردازانی گشوده شود که زبان شناس بودند؛ مانند فرمالیست‌ها و ساختارگرایان، آنها معتقدند، شعر بدان دلیل که مضامینی ژرف و کهن را برای بیان اندیشه به کار می‌گیرد، شعر محسوب نمی‌شود، بلکه بدان سبب شعر است که در روند آشنایی زدایی از زبان توجه ما را به ساختگی بودن خودش جلب می‌کند؛ یعنی ما را متوجه روشی می‌کند که به وسیله آن پیام خود را بیان کند. همین امر باعث شده که هر گوینده‌ای بنا به دلایل مختلف و موقعیت خویش سبک خاص خود را دارا باشد.

بررسی زبان شناختی شعر و ادبیات موجب توجه زبان شناس‌ها به سبک گردید و همین‌طور سبب شد که سبک شناسی راه تازه‌ای در پیش گیرد و آن بررسی دگرگونی‌های زبان شناختی شعر بود. سبک در این رویکرد جدید بیشتر به فرم و ظاهر اثر می‌پرداخت و این البته بدان معنی نبود که در شعر، معنا بی‌اهمیت است. ولی اهمیت اصلی در طرز بیان است. در واقع شعر هنری زبانی است. (کوروش صفوی، ۱۳۸۳: ۱۲-۱۳)

این شیوه از تحلیل و توجه به زبان شعر و ادبیات سبب شکل‌گیری شاخه‌های مختلفی در نقد ادبی شد، مانند: نظریات فرمالیست‌ها، بررسی‌های ساختاری سبک، تحلیل گفتمان، کاربرد شناسی، نشانه شناسی و...

با بر آمدن جنبش فرمالیست در روسیه سبک شناسی جان تازه‌ای گرفت. زبان شناسان روس چند مفهوم را ابداع کردند که سخت توجه سبک شناسان را به خود جلب کرد از جمله: ادبیت، آشنایی زدایی، برجسته سازی، هنجارگریزی. که به تدریج سبک شناسان صورت‌گرا این مفاهیم را جزو عناصر ذاتی در تعریف سبک دانستند و رده بندی و تحلیل سبک‌ها را بر پایه این مفاهیم قرار دادند. (فتوحی، ۱۳۹۰: ۳۹ تا ۴۱)

در واقع صورت‌گرایان بر فرم شعر و اثر ادبی تأکید داشتند و آنچه باعث تشخیص زبان می‌شد همین فرم بود. آنها فرم را روش ارثه اثر ادبی یا هنری می‌دانستند. پس از فرمالیست‌ها نظریات ساختارگرایی، چنان که از نامش

بر می آید، به ساختار متن پرداخت. ساختارگرایی و فرمالیسم هر دو به زبان و نقشی که در ایجاد محتوا دارد، می‌پردازند. البته فرمالیست‌ها بیشتر از ساختارگرایان بر صورت اثر تأکید دارند. در واقع رومن یاکوبسن فرمالیست زبان شناس روس، پیوند اصلی میان فرمالیست و ساختارگرایی امروزمین را برقرار کرد.

سبک شناسی با تأثر از رویکرد ساختارگرایی به تحلیل متون ادبی پرداخت و بر این اصل بنیان نهاده شد که عناصر سازنده زبانی متن در یک نظام و در ارتباط‌های متقابل با هم باید بررسی شود. در این روش جنبه معنایی و محتوایی اثر امری فرعی است و بیشتر به شکل و ساخت اجزای یک اثر در ارتباط با کلیت اثر پرداخته می‌شود. در واقع سبک شناس ساختارگرا در پی آن است که چگونه تناسب‌های ساختاری میان آواها، واژگان، ترکیبات، ساخت‌های نحوی و جملات، باعث ایجاد سبک خاصی در زبان شاعر یا نویسنده شده است و از دل این ساختار و تناسب‌ها ویژگی سبکی اثر را شناسایی می‌کند. در واقع ساختارگرایی بررسی مکانیکی و خشک یک اثر ادبی نیست بلکه در پی کشف عوامل زیبایی آفرین متن است.

در کشور ما به نقد و تحلیل مبتنی بر نظریه بسیار کم پرداخته شده است، این در حالی است که در آثار فارسی با حجم بالایی از متون روبه‌رو هستیم که هیچ کدام زیر ذره بین نقد و تحلیل قرار نگرفته‌اند، آثاری که می‌بایست تاکنون بارها و بارها از جنبه‌های مختلف و به وسیله‌ی منتقدان مورد بررسی قرار می‌گرفتند.

۱-۲ مسأله تحقیق

به نظر ساختارگرایان و فرمالیست‌ها، شعر بدان دلیل که مضامینی کهن و ژرف را برای بررسی وضع بشر به کار می‌گیرد شعر محسوب نمی‌شود، بلکه بدان سبب شعر است که در روند آشنایی زدایی از زبان توجه ما را به ساختگی بودن خودش جلب می‌کند؛ یعنی ما را متوجه روشی می‌کند که به وسیله آن پیام خود را بیان کند. غرابت و شگفتی زبان شاعرانه، هر شعر را به موجودی بی‌همتا بدل می‌کند و در این راه شگردهای زبانی بسیاری برای آشنایی زدایی از زبان روزمره به کار شاعر می‌آیند.

ساختارگرایی به منزله‌ی مرحله‌ای فراسوی انسان‌گرایی و پدیدارشناسی به بررسی روابط درونی می‌پردازد که زبان و نیز تمامی نظام‌های نمادین یا گفتمانی را می‌سازند

تحلیل ساختاری آثار محمد علی بهمنی در مقام یکی از برجسته ترین شاعران معاصر ایران از نظر سبکی، و عطف توجه به ویژگیهایی نظیر زبان، فرم و ساختار، بررسی فرایندهای همنشینی و جانیشینی واژگانی در شعر این شاعر مساله اصلی این پژوهش است. چهار چوب نظری این تحقیق بر اساس نظریات زبان شناسی و دیدگاههای ساختارگرایان و فرمالیست‌ها در نظر گرفته شده است.

۱-۳ سوالات تحقیق

- ۱- برجسته ترین ویژگی های زبانی محمد علی بهمنی (از نظر ویژگی های آوایی، واژگان، نحوی) کدامند؟
- ۲- اشعار محمد علی بهمنی در دو سطح ادبی و فکری چه ساختار و مختصات خاصی دارد؟
- ۳- مهمترین عوامل آشنایی زدایی شعر بهمنی کدامند؟
- ۴- تشخیص سبکی غزل در شعر محمد علی بهمنی کدام است؟

۱-۴ فرضیه ها

- ۱- واژه سازی ها و ترکیب سازی های نو، انتخاب اوزان جدید و مختلف، بیان نو در سرایش غزل از ویژگی های خاص زبانی سبک وی است.
- ۲- زبان ادبی وی دارای ساخت های غیر متعارف است و گاهی هنجار های عادی زبان رعایت نمی شود. یکی از مختصات زبان ادبی وی تکرار است هم به لحاظ زبان هم به لحاظ معنی. چنین عواملی سبب زیبایی آفرینی و تأثیر و نفوذ شعر وی به لحاظ فکری هم شده است. زبان وی زبانی عاطفی و به لحاظ فکری درون گراست.
- ۳- در اشعار محمد علی بهمنی انتقال پیام و تصویر سازی های متناسب با پیام، همچنین استفاده از زبان روزمره سبب آشنایی زدایی شده است.
- ۴- نوگرایی در غزل به سبک بهمنی تشخیص خاصی داده است. وی با وارد کردن گفتگو در شعر، خوانش متفاوتی از غزل را ارائه کرده است. وی ریخت سنتی و متعارف غزل را کنار نهاده و تقطیع غزل را دگرگون کرده است.

۱-۵ اهداف تحقیق

هدف از این تحقیق بررسی سبک ساختاری و فرم ظاهری شعر در گزیده ای از اشعار محمد علی بهمنی، یکی از غزلسرایان معاصر است؛ یعنی توجه به آن ویژگی های ساختاری که زبان شعری وی را متفاوت کرده است. با تکیه بر این مسئله که فرم و ساختار چگونه در خدمت آفرینش محتوا قرار گرفته است.

هدف خاص سبک شناسی ادبی در این پژوهش، مطالعه ویژگی های کلامی از حیث زیبایی شناختی و کارکرد هنری آن است. تحلیل سبک شناسانه به روش علمی و کاربردی که به تشخیص ژانر ادبی متن و افتراق آن با آثار دیگر کمک می کند از اهداف این تحقیق است.

در پژوهش حاضر با تأکید بر ساختار و انحراف از هنجارهای سبکی و زبانی، بیشتر به بررسی اهمیت نقش ادبی و زبانی اشعار در سطح واژگانی و پیوند شبکه ای تصاویر می پردازیم تا بدین وسیله، با درک درست کاربرد زبان ادبی توسط شاعر، فهم شعر معاصر را هموار کنیم.

۱-۶ روش انجام تحقیق

این تحقیق بر اساس روش توصیفی-تحلیلی انجام می گیرد و از ابزار کتابخانه ای و جستجوی مقالات بهره گرفته می شود.

از آنجا که این پژوهش به بررسی سبک شناسی ساختاری شعر محمد علی بهمنی می پردازد، در ابتدا به دست آوردن اطلاعات و تعاریفی در مورد سبک شناسی، ساختارگرایی، نقد نو، نقد فرمالیستی و شعر نو ضروری می نماید؛ بنابراین به مطالعه منابع مورد نظر و فیش برداری از آن ها پرداخته خواهد شد. در مرحله ی بعد به مطالعه ی شعرهای وی و انتخاب و گزینش غزلیات او می پردازیم، سپس هر یک از اشعار منتخب وی به روش تحلیل ساختاری و سبکی مورد بررسی قرار می گیرد و در پایان نتیجه گیری منسجمی از تحقیق آورده خواهد شد.